

Besøkte smelteverket

■ Lister videregående skole og Eramet med samarbeidsprosjekt

Elevene ved Lister videregående skole studiested Fløkkefjord, fikk i går et nærmere innblikk i driften av smelteverket på Øye i Kvinesdal.

Av Torrey Enoksen

Samtidig med at det er et stort behov for at flere ungdommer skal ta realfag, er prosessindustrien i regionen i verdens-toppen.

Som et ledd for å øke interessen innen realfagene, har Lister videregående skole studiested Fløkkefjord inngått et samarbeid med smelteverket Eramet på Øyesletta.

I tillegg til undervisning i klasserommet, får elevene på studpesialisering som har kjemi, fysikk og naturfagene på stude listen sin mulighet til å få et nærmere innblikk i hvordan smelteverket på Øyesletta omskaper malm til manganlegeringer.

– Hvis vi er heldige nå, kan vi faktisk få med oss når det smeltede metallet tømmes over i former. Under denne prosessen holder metallet 1.500 grader celsius, og selv om noe metall ser kaldt ut, kan det være gloende varmt, sier Arvid Orre.

Ledende i Europa

Jentene, som alle er elever på designlinjen med studiespesialisering, tar på seg hjelme, retter på beskyttelsesbrillene og toger ut av møterommet etter Orre. Før de vet ordet av det står de midt inne i den store produksjonshallen, hvor man er i gang med å tømme den ene av de tre ovnene. En sterk og gul lavalyssende masse av metall lysrer opp hele hallen.

Det ser ut som lava og glødende stein på avstand, men i virkeligheten er det silisiummangan som kjøles ned foran øyene til Arvid Orre og elevene fra Lister videregående avdeling i Fløkkefjord på smelteverket på Øye i Kvinesdal.

– Det er ikke lov å ta bilder tømningen, sier Orre med klar røst til Listers utsettende.

– Du kan derimot få lov til å ta bilder av de glødende plattene som er en del av sluttproduktet vårt, sier Orre noen få minutter senere.

Foran delegasjonen ligger det som ser ut som en stein- haug. Ser en nævere etter skinner det metallaktig i den haugene som er blitt nedkjølt. Det er dette stålverk rundt om i Europa vil ha.

Ståldindustrien

De franske eierne av verket innerst i Fedafjorden, som har levert manganlegeringer til det internasjonale stålmarkedet siden 1974, ønsker ikke å fortelle konkurransene sine altfor mye hvordan produksjonen foregår. Det som er helt klart, er at flere stålverk rundt om i Europa tilsetter ti kilo si-

lisiummangan produsert i Kvinesdal for å styrke og herde stålet ytterligere.

– Silisiummangan er som krydder i lappskaus. Det er med på å gjøre stålet som brukes i biler, skip, tog og rustfritt stål og andre produkter enda bedre, sier naturfaglærer Ove Larsen.

Interesse

Larsen er en av koordinatorene i det såkalte Lektor 2-prosjektet som den videregående skolen i Fløkkefjord har med smelteverket. Lektoren kan ikke få skrytt nok om opplegget ved smelteverket. Han håper at det vil føre til at enda flere ungdommer i fremtiden vil velge realfag.

– For tiden er det de på studiespesialisering som får besøke Eramet, men på nyåret får også de på yrkesfagene ved studiestedet i Fløkkefjord m-

ligghet til å besøke dette verket. Det som imponerer meg med Eramet i forhold til for eksempel Alcoa på Lista, er at de her på Øye er kommet mye lenger når det gjelder energifektivitet, sier Orre. Her tar de stimen som er et av overskuddsproduktene fra produksjonen, og gjør den om til elektrisk kraft som de kan bruke selv. Videre bidrar overskuddsvarmen til piggvar-

produksjonen. Det er viktig at ungdommene får sett hva som blir produsert, og om det kan skape interesse for en jobb her, mener Larsen.

– Jeg har i dag lært en god del om det som skjer her, men jeg har mest lyst på å bli 3D-designer, forteller Jennifer Bronkow.

FAKTA

Eramet

Børsnotert på Euronext Paris-børsen, og som driver bergverk og foredling av malm.

Konsernet eier fire smelteverk i Norge gjennom selskapet Eramet Norway AS, hvor de to største ligger i industribyene Sauda og Forsgrunn. Smelteverket i Sauda er Nord-Europas største i sitt slæg.

I 2008 kjøpte Eramet Tinfos Jernverk i Kvinesdal og Tinfos Titan and Iron i Odda (Tysseidal).